

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. XVIII. Quantum debeamus gratiæ Dei & Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

lo vt tu videas, vt castiges & me adiuues, ne iterum faciam: at cum bona egero, te adiuuante, potius vellem vt tu non videres, quam quod videant homines. Si eximius Dei amator non agit bona propter testimonium Dei; quam mendaciter amabit, qui quaerit homines testes?

CAPVT XVIII.

Quantum debeamus gratiae Dei & Christi.

Superbus adhuc eris, si te putes puluerem & cinerem, cum nihil sis, nisi mendacium & peccatum. Nihil boni habes; cur extolleris contra Deum? multa mala habes; cur non erubescis etiam coram hominibus? Omnia mala habere potes; cur non contremiscis vbi que & semper? Omnia mala facere potes; cur non formidas te? Ipsa essentia tui non est tua, nisi Dei. Imò id quod habebas, antequam esses, tuum non erat: habebas tunc merum nihilum quod poterat esse; hoc ipsum non ex te habebas, sed ex Deo: qui si non esset, tu non posses esse. Quid te magnum putas, cum ipsum quod nihil eras antequam creareris, non erat ex te? idem plusquam te debes Deo; nam debes etiam, cum nihil eras, posse esse.

Creatus fuisti: dic, quod membrum arbi-

trio tuo fuit factum, aut cui articulo alicuius digiti lutum posuisti, aut ministrasti materiam ad eum formandum; aut quâ prece tuâ impetraſti creari à Deo, & eligi inter infinitas naturas & indiuidua meliora, quæ in ſuo nihilo relicta ſunt? Quâ diligentia tuâ effeciſti, ne formareris cæcus, mutilus, amens, barbarus? Gloriaris de ingenio, de integritate corporis, de nobilitate generis? utique id licet, ſi monitus Deus à te id fecit. Dices: Non gloriſ me creatum eſſe, ſed talem eſſe, induſtrium, ingenioſum; morigerum. Dic quaſo, ſi conſilium non dedidiſti Deo, ut te crearet, an conſuluisti ut te crearet ingenioſum & talem? Si non monuiſti Deum, ut tibi daret meliorem mentem; cur gloriaris de ſublimitate illius? An tu elegiſti mentem, & aſtutiâ tuâ ſcrutinia feciſti inter illam, infinitarum rerum multitudinem quæ creari poſſent, ut extraheres animum præſtantioſorem? Non, inquires, gloriſ de naturæ dotibus, ſed de officiis virtutis, quam ſecutus ſum, cum alij peſſimi contemnant. gloriſ meliorem me illis eſſe, & virum bonum, gloriſ fatiſfecisse muneri meo. Imò pudeat vix ſemel fatiſfecisse, & millies corrupiſſe. O inique diſtributor, deterioſrem partem tribuiſti Deo. Te eſſe tribuiſti Deo, & arrogas tibi bonum eſſe: plus eſt bonum eſſe, quàm eſſe: cur il-
lud

lud tibi vsurpas, cum in eo quod est minus, nullam potueris partem ponere? Plus distat inter bonum esse, & hominem esse, quam inter hominem & nihilum. Ex nihilo te potuit Deus facere hominem, imperando, agendo, & viuendo; sed ex homine non fecit bonum, nisi seruiendo, patiando, & moriendo. In- iustissimè partiris, tribuens Deo naturam, & tibi gratiam.

Neminem vidi superbire, ex eo quod sit; & ferè omnes, quod boni & meliores sint; cum potius liceret arrogantia illa: nam plus habuisses (si habuisses aliquid) cum nihil eras, vt esses; quam postquam fuisti, vt esses bonus & iustus: nam ad creationem, solùm non adiuuimus; sed ad iustificationem in- super impediuimus. O patientissima Veritas Dei, quomodo toleras mendacem arrogan- tiam nostram, nisi quod ridicula sit, dum eius rei auctores nos præsumimus, cui maximè resistimus & destruimus? Si tam modesti su- mus contra ea quæ sunt in suo nihilo relicta, vt aduersus illa non gloriemur, quod simus: cur inuerecundi aduersus Deum gloriabi- mur, quod boni simus; & aduersus alios ho- mines, quod meliores simus? Cur superbis, ô anima, de eo, in quo maximè verecundari deberes? Quod nihil fuisti, nihil est quod pudeas; sufficit non superbias; non est enim
vlla

vlla ignominia : at quòd impedimento fuisti Deo peccatis tuis , multum abundat , vt profundissimâ confusione erubescas.

A quo accepisti esse , accipies benè esse. Quemadmodum nihil fuisti , vt esses : ita creatus , nihil fuisti vt esses bonus. Si nihil ad naturam , ita nihil ad gratiam , ex te ipso solum , & à te ipso habes. Imò licet nihil fecisti vt esses , nihil malefecisti ne esses : at vt esses bonus , nihil ex te fecisti ; & ne esses bonus , multa malefecisti.

Natura humana , etiamsi illâ integritate & excellentiâ , in quâ creata est , maneret , non seruaret se ex se , nisi ex Deo. Quare si gratiam , quam accepit , non posset ex se seruare ; quomodo quam perdidit , poterit reparare , & de acquisitione gloriari ? Memento infamiæ & corruptionis naturæ nostræ post peccatum : si cum sana & honorabilis erat , nihil ex se poterat ; languens & contemptibilis quid poterit ? Vas non gloriatur ante artificem de formâ & vsu , cum posset de materiâ , quam non fecit ille : tu ante Deum nihil habes , quòd glorieris , adhuc ex nihilo factus ; cur de formâ & bono vsu gloriaris , qui de abusu erubescere potes , & de materia nequis gloriari , quia ex nihilo es ? Non habes vnde bonum aliquid habeas , quia ex nihilo nihil fit , vt ex causâ. Si nihil ex te es , nihil ex te
potes,

potes, nihil ex te operaberis: nam operari sequitur esse. Si nihil ex te es, nihil potes, nihil operaris; quòd minùs aliquid bonum? Si quod nihil ex se est, nihil ex se habet, aut potest; solum ex se potest, & habebit peccatum, quod defectus & nihil est, & nihilo ipso deterius & minus. Oculus ex se potens est ad tenebras, & ad non videndum; sed ad visionem nihil potest sine adiutorio lucis.

Quod est supra naturam, & supra te, nempe abnegare ipsam naturam, & te ipsum; non potest esse ex te, & naturâ, sed à Deo, qui est superior te & naturâ. Si non credis rationi, crede fidei; nihil es nisi mendacium & peccatum: perditio tua ex te tantummodò. Non idonei sumus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis; sed sufficientia nostra ex Deo est. Si non possumus cogitare aliquid, quomodo exequi bona opera? Ferri potest, quòd videaris stultus; sed non suaderi possum, quòd velis esse hæreticus: quæso cur despicias mundum, & aliquem æternorum amorem iam habes? quia expertus es inconstantiam temporalium, & vidisti inopinabiles calamitates, & mortes locupletum & potentum, & similia; an tu fuisti qui ita prouidisti res, vel Deus? an prouidisti Regis illius aut potentis hominis mortem, vt tu commouereris perspectâ instabilitate rerum? Prætereà hæc eadem
publica

publica & nota aliis sunt : cur ceteri non vt tu commouentur ad contemptum mundi ? cur cum alius est motus, alius in peccatis persistit ? Aliquam simul causam diuinam huius differentiaē debes fateri, quæ solūm in nobis & ex nobis non sit. Forsitan perinde quasi ex te esset, gloriaris quod tu mouearis, non alij. Dic quæso, quoties similes casus, & efficaciores contigerunt, & non commotus fuisti ? Igitur, quod modò conuertaris, non venit solūm ex te, sed ab arcanâ aliquâ & prouidâ virtute, sollicitudine & amore eius qui noluit, vt ampliùs morareris in tuo errore, & ad agnitionem veritatis suauiter te excitauit ; & taliter disposuit omnia, vt nouerat te inde commouendum. Respondebis, ideò nunc te commotum esse, non antea, quia abfuit, aut mortuus fuit pessimus amicus, cuius societate pertrahebaris ad verustos & pssimos mores, aut præterit occasio peccato opportuna. An forte ex hoc præsumes ? Fuitne in manu tuâ mors vel absentia iniqui socij, vel opportunitas hæc ? anne potiùs Deus fuit qui ita disposuit, & insuper præparauit tibi bonorum societatem & exemplum, vt eius imitatione promoueris.

Similiter quidquid boni habes & facis, aut si quo malo cares & abstines, est quia Deus pro tuâ utilitate res disponens impedimenta remouit,

remouit, & incitamenta boni opportunè proposuit; & insuper ad plurima supernaturales habitus aut auxilia infudit, quæ excedunt omnem facultatem naturæ. Quam partem ad hæc tu habes? si non inuenis; quanta insolentia est tibi tribuere totum? Aut gratiam Dei debes agnoscere & nihilitatem tuam, aut Deum cum epicuro relegare, & priuare mundi gubernatione, nullam illi prouidentiam tui relinquendo. O sapientissima Dei Veritas, miserere, miserere mei amenissimi; qui magis & magis delirabo, quàm ille Philosophus, numquam tantoperè ineptiens ut diceret se prouidere res, nam faceret se meliorem Deo: verùm qui præsumit de se in opere honesto, præterquam quod Deo tollit prouidentiam rerum, sibi est necesse ut illam usurpet; quoniam si aliter occurrerent res, non opus honestum, sed vitiosum faceret: & licet casu aut fato res acciderent, non esset cur sibi aliquid attribueret?

Qui in bono naturæ sibi plaudit solùm, negat se à Deo creatum: at qui in bono virtutis gloriatur, negat omnem mundum, & vniuersas res à Deo creatas, dispositas, prouisas in bonum nostrum: in illo adimit Deo dominium vnius dumtaxat naturæ, suæ nimirum; in hoc adimit dominium totius vniuersi: in illo adimit omnipotentiam Deo; in hoc

hoc etiam sapientiam & bonitatem, negans sapientissime ita prouisum à beneuolo & amantissimo Patre pro nostrâ salute & bono. Quid dicam in iis virtutibus quæ super omnem naturam sunt, & in altissimo ordine proportionem quamdam cum Deo habent, & velut in gradu diuino Deos, vt sic dicam, nos faciunt, aut supponunt per participationem altissimam naturæ diuinæ; & in iis quæ Deum proximè contingunt, fide, spe, charitate? de quibus si quis præsumat, opus est vt neget Deum esse superiorem naturæ, aut ex se putet se esse æqualem vel superiorem Deo.

CAPVT XIX.

Quòd se debeat homo non tantùm sentire nihil esse, sed maximum peccatorem.

Magna portio humilitatis deest tibi, si putes solùm nihil boni ex te habere; oportet vt iudices etiam pessimum te esse. Primum peccatorum se dixit sanctus Paulus; nec potuit mentiri os illud Spiritus sancti: an tu fortasse meliorem te putabis tanto Apostolo; & esse exaggerationem aut modestiam, te appellare maximum sceleratorum? Serio te iudica primum inter peccatores, & vltimam creaturarum, quia nulli te debes præ-